

RELATS A LA XARXA

Nous mons literaris virtuals obren les portes als escriptors. Blocs i webs com Relats en Català (www.relatsencatala.com), un dels més coneguts, que actualment disposa de més de cinquanta-sis mil textos, ofereixen des de fa uns anys una nova possibilitat d'escriure i de ser llegit. Es tracta d'espais de trobada on lectors, poetes i narradors opinen i creen en llibertat.

NÚRIA MARTÍ > TEXT

Relataire. No ens hi esforcem, que no trobarem el mot al diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans ni a cap altre. Això, però, no li resta gràcia. Són *relataires* la Ció, en Manel, l'Enric i en Josep Maria. I molts d'altres. Tots els que formen part de l'entorn virtual de Relats en Català. En concret, més de quatre mil cent trenta poetes i narradors que penegen les seves lletres a la xarxa.

El web www.relatsencatala.com (RC entre els seguidors), guanyador del premi Lletres 2004 de pàgines web sobre literatura catalana, va néixer el febrer de 2004 amb la voluntat de reforçar la presència del català a Internet. Per aconseguir-ho, l'equip del portal va tenir la pensada d'oferir un lloc on els usuaris

poguessin compartir escrits en la nostra llengua. L'èxit va ser i és absolut.

La representació gironina a Relats en Català és important, potser no tant en nombre d'autors com en quantitat de textos. Hi trobem Ció Saurí, de Palafrugell, amb vint relats publicats; de Girona ciutat, Enric Roca (*Copèrnic*), amb dues-centes tretze històries, i Manel Romà (*manel*), amb noranta-dues; de Sarrià de Ter, Josep Maria Sansalvador (*Siset Devesa*), col·laborador de la revista *Parlem de Sarrià*, amb trenta-quatre; d'Olot, Xavier Valeri, amb quatre-

«Escrius perquè busques una complicitat, perquè algú et digui que t'ha entès, que ha sentit el mateix que tu»

centes quaranta-vuit, i Ginebre, amb quaranta-sis; i de Blanes, Joan Adell (*Brumari*) amb cent setanta-sis. Judit Pujadó, que ja ha fet de l'escriptura la seva feina, també hi té una petita representació amb cinc narracions. I encara és possible que s'hi amagui algú que coneguem rere algun pseudònim, un nom de ploma com aquests que hem dit, un *nick*, en l'argot social d'Internet.

Es tracta, doncs, d'escriure primer, d'enviar-ho, d'esperar que els organitzadors ho penguin després i de rebre comentaris en darrer terme. I és en aquest darrer punt on trobem la clau de l'èxit. Segons Enric Roca, que té més de set-cents comentaris a la seva obra, «escrius perquè busques una complicitat, perquè algú et digui que t'ha entès, que ha sentit el mateix que tu».

>> *Trobada d'escriptors de relats virtuals, l'abril de 2009.*

És tanta la satisfacció que produeixen els comentaris que Manel Romà assegura que durant una temporada el primer que feia al matí era connectar-se per saber si hi havia noves crítiques als seus escrits. Afegim-hi encara que el web és ben àgil i que això s'agraeix. Ho és més que el seu cosí germà Jo Escric (www.joescrib.com), per exemple, on, potser perquè els escrits solen ser força llargs, cal descarregar-los per poder llegir-los sencers.

Reptes i dinosaures

Els concursos són un altre dels al·licients de Relats en Català. Són proposats pels editors o pels mateixos relataires al fòrum de la pàgina, un calaix de sastre on tenen lloc des d'acudits fins a reptes clàssics o nanoreptes. No

cal bellugar-s'hi gaire per adonar-se del lèxic que ha nascut a RC, un lèxic propi del grup que apareix vinculat a la necessitat de batejar iniciatives, com ara el repte, o d'identificar-se com a conjunt, com ara això de relataires.

A Relats en Català un repte és una proposta d'escriptura per part d'un dels membres del col·lectiu sobre un tema determinat, amb una extensió màxima de paraules i un termini de lliurament. El qui el proposa decideix qui n'és el guanyador i al final li passa el testimoni. O sigui, tornem a començar: nou

**Relats en Català
aconsegueix fer un lloc
en el món editorial –ja
sigui virtual o tangible–
a un bon grapat de
prosistes i de poetes**

tema i nou repte. Fills dels reptes, els nanoreptes vénen a ser el mateix, amb la diferència que els escrits han de ser molt i molt breus (un model podria ser el famós *El dinosauro*, de Monterroso) i que s'hi afegeixen votacions. Tot això genera, és clar, molta literatura i fa que, amb participació de tots els Països Catalans, el web sigui molt actiu i molt viu: hi ha gairebé quatre-cents reptes en línia i uns dos-cents nanoreptes.

>> D'esquerra a dreta, Manel Romà, Josep M. Sansalvador i Enric Roca, a la plaça Josep Pla de Girona.

De la pantalla al paper

Un dels concursos organitzats pel departament d'edició de Relats en Català va tenir especial relleu. Es tracta del concurs de microcontes, en el qual no hi havia un únic guanyador, sinó que al voltant de deu temes es triaven narracions d'un màxim de tres-cents trenta paraules. El premi era l'edició en paper i el resultat va ser el recull *10x10 microrelats*, a Edicions de la Quadriga, el març de 2006, en el qual no falta representació gironina.

Aquesta, però, no ha estat l'única ocasió en què els escrits de RC han fet un salt de la pantalla a la pàgina impresa. L'any 2005 els relataires ja van poder tenir a les mans les seves lletres fetes de tinta i no de píxels: el llibre *Relatsencatalà.com. Versió 1.0* recollia les millors narracions del web i, amb un pròleg de Màrius Serra, iniciava un camí que va ser seguit al cap d'un any per *Relatsencatalà.com. Versió 2.0*. Tots dos volums presidien la parada que per Sant Jordi RC va muntar a Barcelona, al costat d'altres publicacions dels integrants del web, que en moltes ocasions no són pas professionals del món de la literatura, però que ja han rebut premis per la seva bona feina amb

el llenguatge. Amb tot, doncs, Relats en Català aconsegueix fer un lloc en el món editorial –ja sigui virtual o tangible– a un bon grapat de prosistes i de poetes.

A vegades, encara, sorgeixen noves propostes d'algú que ha llegit els textos a la xarxa. Per exemple, l'emissora RKB (Ràdio Kanal Barcelona) es va posar en contacte amb alguns relataires per oferir-los de fer lectures dels seus escrits al programa cultural «Breus», que s'emet els caps de setmana. Tret de rares excepcions, l'escriptor sempre vol fer públic allò que ha creat en un procés íntim. Relats en Català i les oportunitats que se'n deriven fan possible el miracle d'aquesta publicació.

Núria Esponellà, Matthew Tree i Vicenç Pagès són només tres exemples d'escriptors de prestigi que han conduït tallers literaris a la ciutat de Girona

Però no parlem només d'una comunitat virtual. A través del fòrum s'organitzen també trobades de relataires: a petita escala, com les dels escriptors gironins a la ciutat immortal, o a gran escala, com la que va reunir no fa gaire més de setanta persones per anar a menjar calçots a la ciutat comtal. I és que de RC n'han sortit parelles sentimentals i tot.

Ciò Saurí, que amb els premis literaris que té a la butxaca i la seva participació a RC creu que el món de l'escriptura li ha proporcionat les mateixes satisfaccions que pot tenir un autor de primera línia, va rebre un comentari molt significatiu al relat titulat *Benvolgut RC*: «Relats en Català ha esdevingut un petit gran miracle en la vida de molta gent. Un regal impagable».

Tallers i blocs

Un altre escenari per on es passen escriptors novençans són les aules dels tallers d'escriptura creativa. Núria Esponellà, Matthew Tree i Vicenç Pagès són només tres exemples d'escriptors de prestigi que han conduït tallers literaris a la ciutat de Girona. Fina Morera creu que assistir-hi l'ha

ajudat molt a millorar: «A més de l'ensenyament del professor, pots comparar i pots sortir d'allò que fas habitualment quan escrius, perquè arriba un punt en què se t'acaben els recursos». El cas de Fina Morera i dels seus companys de curs, però, és excepcional, perquè encara es troben i comenten textos, i això que fa set anys que el taller es va acabar. Que les trobades són profitoses, ho demostra el llibre auto-editat que en va sortir, *De nou en nou. Nou relats de Girona* (CCG, 2004), on s'apleguen treballs ben diversos amb un fil conductor: les terres gironines. Si alguna cosa sabien els seus autors era que *necessitaven* escriure i que *necessitaven* publicar. La necessitat de què parlàvem fa dos mesos en aquesta mateixa revista, doncs, els va dur a poder passar els dits per les pàgines de les històries que havien creat.

D'altra banda, «El menú de l'escriptor», el cicle de xerrades que organitzen anualment les biblioteques públiques de Girona, Salt i Sarrià de Ter, ha tractat enguany de blocs i literatura. I és que els blocs són també un terreny adobat perquè hi creixin les flors literàries

>> *Acte del Club de Lectura Sant Narcís a la biblioteca Salvador Allende. Al costat, Manel Mesquita i Lluís Gil.*

més diverses. A la quarta sessió sobre aquesta nova manera d'escriure i de llegir, realitzada a la Biblioteca Salvador Allende, Lluís Gil feia aquesta definició: «Els blocs són una de les millors maneres de buidar el pap». Coordinador del Club de Lectura Sant Narcís i activista cultural, Lluís Gil gestiona més d'un bloc i sap de què parla. Contes al Blog, per exemple, on convida els amants de les lletres a fer públics els seus escrits, és una de les seves iniciatives. Ció Saurí i Josep Maria Sansalvador,

relataires, hi han col·laborat amb *Decisió*, ella, i amb *Espàrrecs* i *Desintoxicació*, ell.

Manel Mesquita, que va conduir l'acte, va assegurar que amb Internet ens hem carregat l'escriptura com a acte íntim. L'editor del diari electrònic El Dimoni de Santa Eugènia de Ter (www.eldimoni.com)

va afirmar a continuació que estava convençut que els grans autors de fa uns anys –Josep Pla, posem per cas– haurien utilitzat la xarxa si haguessin pogut i hi haurien tingut un bloc, haurien volgut aquest «Internet proper», que, segons Mesquita, són els blocs. Va seguir amb la negació de la sentència de mort que pesa sobre els llibres en paper: Internet no els assassina pas, sinó que és ben clar que ambdós poden conviure. Com a evidència que es pot fer encara un pas més en-

Els blocs són també un terreny adobat perquè hi creixin les flors literàries més diverses

>> Alguns espais web on es poden llegir relats virtuals.

llà, va esmentar després alguns títols que han aparegut impresos, com ara el llibre de Quim Curbet *Vaig ser jo* i l'edició del recull d'obres guanyadores del Premi de Narrativa Sant Narcís, publicades primer a El Dimoni, dues proves indiscutibles de la bona relació entre *bytes* i fibres de pasta de cel·lulosa. Hem vist el mateix fenomen a Relats en Català. I acaba de demostrar aquest agermanament la novel·la eròticopolítica editada per Cossetània Edicions *Em dic Mireia (i el meu cony es diu Carlitos)*, l'esborrany de la qual va ser publicat en forma de bloc internautic pels seus autors, Mir Roy i Manel Riu.

El Dimoni recomana des del seu web d'altres blocs, com ara el de Dolors Bassa, on trobem reflexions de tot tipus; o el d'Alberto Fernández Sierra, *Cerebros no Lavados* (cerebrosnolavados.blogspot.com), que vol desmuntar tota l'enganyifa científica; o les Memòries del Burxeta, de Quim Pla, un bloc carregat d'història de Girona, sobretot de la història de l'església catòlica a la ciutat; o els Contes de Carrer de Gerard Bagué, narracions basades en fets reals, o les Barretades de Quim Curbet, que també era present a la tertúlia i que va oferir la seva visió d'editor sobre la revolució infor-

màtica i tecnològica que estem vivint i sobre la cultura de gratuïtat total que s'ha creat a Internet. S'haurà de trobar la manera que totes les lectures digitals s'hagin de pagar? Trigarem gaire a veure la premsa només en llibres electrònics, més plaents a la vista que les pantalles dels ordinadors? Vivim vides paral·leles a les xarxes socials? Figueu d'un altre paner, en tot cas, però que, amb tot, demostrin que ben just comencem, que el món d'Internet és amplíssim i que el futur és ple d'incògnites. De moment, molts escriptors i moltes escriptores se'n serveixen a gust per aconseguir allò que desitgen.

Escriptors i escriptores desconeguts. O no tant. Perquè Màrius Serra no va pas dubtar a l'hora d'obrir un formulari electrònic per tal de trobar

un final a una novel·la encallada, i va rebre cent quaranta-nou propostes! És clar que, al marge de les TIC, sempre queda el recurs de les fotocòpies: a Federico Moccia no li va pas anar gens malament.

Núria Martí Constans
és professora i escriptora.

PER SABER-NE MÉS

<http://www.relatsencatala.com>
<http://www.joescric.com>
<http://www.eldimoni.com>
<http://elblocdelmenu.blogspot.com>
<http://quimcurbet.blogspot.com>
<http://contesdecarrer.blogspot.com>
<http://www.federicomoccia.es>
<http://www.revistadegirona.cat>
 (relats addicionals a continguts complementaris)

CURBET, Quim: *Vaig ser jo*. CCG Edicions. Girona, 2004.

SERRA, Màrius: *De com s'escriu una novel·la*. Editorial Empúries. Barcelona, 2004.

ROGLINK Podeu llegir relats dels autors citats a www.revistadegirona.cat

Màrius Serra va obrir un formulari electrònic per tal de trobar un final a una novel·la encallada, i va rebre cent quaranta-nou propostes!